

ВІДГУК

наукового керівника на аспірантку Дімову Марію Іванівну яка навчалась у відділі загальної та ґрунтової мікробіології Інституту мікробіології і вірусології НАН України на здобуття науково-освітнього ступеня "Доктор філософії" галузь науки 09 – Біологія за спеціальністю 091 – Біологія

Дімова Марія Іванівна, 1992 року народження, у 2015 р. отримала диплом магістра на кафедрі Мікробіології, вірусології і біотехнології Одеського національного університету ім. І.І. Мечнікова за спеціалізацією "Мікробіологія" спеціальність "Біологія". Навчалась в аспірантурі Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного з 2019 по 2022 рр. за освітньо-науковою програмою "Мікробіологія", третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузь науки 09 – Біологія, спеціальність 091 – Біологія

Під час навчання в аспірантурі Дімова М.І. набула інтегральних і загальних компетентностей, а також фахові предметні компетентності згідно вимог програми. Серед інтегральних компетентностей слід відмітити, що вона проявила здатність розв'язувати комплексні завдання у галузі ґрунтової мікробіології, екології мікроорганізмів, морфології, біохімії і генетики бактерій, статистичних обрахунків отриманих результатів. Впродовж навчання вона проявила здатність розробляти нові ідеї, які стосувались як проведення експериментів, так і шляхів їх практичного застосування.

М.І. Дімова продемонструвала здатність до проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Зокрема, вона вперше визначила чутливість мікробних угруповань основних типів ґрунтів України до гексахлорбензолу, виділила нові штами бактерій *Comamonas testosteroni* УКМ В-400 і УКМ В-401, вперше виявила їхню здатність до деструкції токсиканту, визначила адаптивні реакції досліджуваних штамів бактерій до дії гексахлорбензолу та довела перспективність використання виділених нею штамів у заходах біоремедації ґрунтів, забруднених гексахлорбензолом.

Результати, отримані М.І. Дімовою інтегруються у світовий науковий простір шляхом публікацій у фахових журналах. Аспірантка добре володіє англійською, нею опубліковані роботи у високо рейтингових журналах 1 і 2 квартилів, вона виступала на конференціях з новітніх досягнень мікробіології, молодіжних конференціях, на яких займала призові місця.

Серед набутих загальних компетентностей хочу відмітити, що за період навчання в аспірантурі у М.І. Дімової сформувався системний

науковий світогляд, професійна етика та загальний культурний кругозір. Вона проявила здатність до усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження як українською, так і англійською мовами, при цьому використовувала сучасні інформаційні і комунікаційні технології для пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Дімова М.І. проявила здатність працювати як автономно, так і у колективі. Вона є доброзичливою, комунікабельною, користується повагою співробітників відділу загальної і ґрунтової мікробіології, а також співробітників інших відділів інституту, бере активну участь у роботі Ради молодих вчених ІМВ НАН України.

Після завершення навчання в аспірантурі М.І. Дімова набула спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Серед них, перш за все - це глибинні знання історії, основних концепцій, сучасних теоретичних і практичних проблем біологічної науки та мікробіології як її складової. Це було підтверджено відмінними оцінками з іспитів на знання дисциплін, які викладались в інституті.

Вона довела спроможність демонструвати знання та розуміння концепцій, принципів та теорій біологічної і, зокрема, мікробіологічної науки. Крім того, проявила здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних завдань у мікробіології, а також застосовувала сучасні методології та методи наукової та педагогічної діяльності.

Успішне виконання запланованої роботи підтвердило її здатність планувати, організовувати і здійснювати оригінальні наукові дослідження на сучасному науковому рівні, обирати оптимальні шляхи і методи їх реалізації. При виконанні експериментальних досліджень вона використала сучасні методи дослідження біологічної активності ґрунту, методи поліфазного аналізу при визначенні таксономічного положення нових бактеріальних культур, біохімічні методи дослідження ліпідного складу клітинних мембран та продуктів перекисного окиснення ліпідів.

Під час написання статей і звітів вона проявила здатність до інтерпретації отриманих експериментальних даних, критичного оцінювання та синтезу нової інформації.

Вона застосувала у роботі сучасні інформаційні технології, бази даних, зокрема, дані GenBank при визначенні таксономічного положення виділених нею штамів бактерій *Comamonas testosteroni* УКМ В-400 і *C.testosteroni* УКМ В-401.

Впродовж всього навчання М.І. Дімова виявляла здатність дотримуватись етичних норм та принципів академічної доброчесності. Вона успішно провела науково-педагогічну практику у Відкритому міжнародному університеті розвитку людини "Україна".

У кінці навчального курсу М.І. Дімова представила до захисту дисертаційну роботу. Результати дисертаційних досліджень опубліковані

нею у 21 публікації, серед яких 8 статей у журналах, що індексуються міжнародною базою даних SCOPUS та WEB of SCIENCE (PUBLONS), серед яких 3 статті у вітчизняному фаховому виданні і 5 у міжнародних виданнях, також 13 публікацій у збірках матеріалів і тезах доповідей. Виконана нею дисертаційна робота є закінченим науковим дослідженням, яке характеризується науковою новизною, має практичне значення і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Підсумовуючи викладене вище зазначаю, що індивідуальний план Дімова Марія Іванівна виконала повністю на відмінно, вона успішно завершила навчання за освітньо-науковою програмою "Мікробіологія", третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузь науки 09 – Біологія, спеціальність 091 – Біологія

Науковий керівник
головний науковий співробітник
відділу загальної та ґрунтової
мікробіології ІМВ НАН України,
доктор біологічних наук,
професор, член-кореспондент
НАН України

Галина Іути

Галина ІУТИНСЬКА

Підпис *Галини Іутинської*
засвідчено
завідувачем канцелярії *Р.В. Коваль* Р.В.

